

De Koerier april-2007, Dorpskrant voor Kiel-Windeweer, Nieuwe Compagnie en Lula

Abonnementen: Jaarabonnement 5Euro, per post 14Euro.

Advertenties :

- Vaste advertentie voor een hele jaargang tot 8 regels 16Euro
- Handeladvertenties tot 5 regels 3Euro
- Handeladvertenties tot 10 regels 6Euro
- Particuliere advertenties per regel 1 Euro

Betaling: Postbank/girorekeningnummer 2945539
tnv de Penningmeester van De Koerier te Kiel-Windeweer

Ingezonden stukken: Verslagen van vergaderingen, dankbetuigingen en dergelijke worden gratis opgenomen.

Redactieadressen: koe-rier@hotmail.com

Mevr. C.hoving, P.V. Kade 185, tel: 0598 49 1912

Mevr. G. de Koning, Dorpsstr 272, tel. 0598 49 1345

Dhr. H.J. Frese, Sluisweg 90, tel. 0598 49 1332

KOPIJ voor de 20^e inleveren

Stichting Begraafplaatsen Hoogezand –Sappemeer

Oproep!!!!!!!!!!!!!!!

We willen zaterdag **12 mei** nieuwe schelpen aanbrengen op de paden van de begraafplaats te Kielwindeweer

Dit opbrengen gebeurt met een shoveltje, echter er zullen een aantal mensen nodig zijn om dit met de hark te egaliseren.

Met een kleine inzet van een aantal mensen kunnen we het aanzien van de begraafplaats aanzienlijk verbeteren.

We rekenen op jullie.....Zet de datum alvast in je agenda (12 mei aanvang 8.30 uur)

Graag een hark meenemen, voor koffie wordt gezorgd.

Reint Smit en Hylke Goelema

COLLECTE KINDERVAKANTIE WEEK

Ook dit jaar is het bestuur van de kindervakantieweek druk bezig een mooi programma voor te bereiden.

Om dit ook dit jaar weer te kunnen realiseren vragen we ieders medewerking.

Allereerst komt er de jaarlijkse collecte. De collecte wordt gelopen in week 19; van 7 mei tot en met 12 mei.

Wie helpt ons collecteren!!!!!!

Margreet Tangerman 491291

Jeannette Hamelink 491849

Om de kinderen ook in 2007 een leuke en goed georganiseerde week aan te kunnen bieden hebben we ook dit jaar weer vrijwilligers nodig. Voor het voortbestaan van de speelweek waaraan altijd veel kinderen enthousiast mee doen is het noodzakelijk dat er genoeg hulp is, en mensen die meedenken en doen met de activiteiten.

Als er weer genoeg mensen zijn die hun hulp voor een dagdeel of meer aanbieden dan kunnen we er ook in 2007 weer een gezellige en leuke week voor kinderen en medewerkers van maken.

Denk er eens over, bestuursleden en vrijwilligers zijn hard nodig!

Tot ziens.

-3-

Vereniging Plaatselijke Belangen Kiel-Windeweer en Nieuwe Compagnie

Secretariaat:

Pieter Venemakade 7
9605 PK Kiel-Windeweer

Uitbaggeren Kioldiep

In mei wordt begonnen met baggeren. Van de Leinewijk tot aan de Blinkbrug wordt uitgezogen. Wanneer ze in Bovenkiel zijn is, nog niet bekend. De rest van het diep gebeurt waarschijnlijk met een ponton.

Stand van zaken bestemmingsplan

De gemeente heeft nog steeds geen officiële reactie van de gemeente gehad op het voorontwerp bestemmingsplan. Daar wacht de gemeente op. De provincie heeft bezwaar, maar op welke onderdelen exact is nog niet bekend. Wij houden u op de hoogte. VPBK voert gesprekken met gedeputeerde Calon en wethouder Luijckx omdat wat ons betreft de maat vol is. Het duurt te lang.

Bijeenkomst Vereniging Groninger Dorpen

Doeke Schrage en Simon Laan gaan 24 april a.s. naar een bijeenkomst van het VGD. Het onderwerp is het nieuwe Provinciale Ontwikkelingsplan dat in aantocht is, POP 3.

Sanering van de wijk

Er is een voorlichtingsbijeenkomst geweest over het saneren van de wijk ter hoogte van P.Venemakade 30. Ruim 15 omwonenden waren aanwezig. Er komt nog een vervolg op de voorlichtingsbijeenkomst. In oktober verwachten we de start van de werkzaamheden.

-4-

Kielster kinderen regelen glijbaan en wipkip

Kinderen van de Sluisweg en het Eilandje hebben ruim 25 handtekeningen opgehaald. Ze willen kinderspeeltoestellen op het nieuwe pleintje en parkje op de hoek van Sluisweg-Zuidlaarderweg hebben. Ze zijn nog te jong om straks naar het nieuwe evenemententerrein te gaan en willen kunnen spelen in de buurt. En dat is gelukt. VPBK heeft contact gezocht met de gemeente en zij wilden graag meewerken. Als het gras er in staat worden de toestellen geplaatst.

Kids: dankjulliewel! Goed geregeld.

Ingestorte kades en beschoeiingen

Door heel Kiel storten op allerlei plekken de nieuwe kades al weer in. De beschoeiing is te kort. De gemeente is zich aan het bezinnen op de juiste actie.

Volgende vergadering VPBK

De volgende vergadering is op 15 mei 2005 om 20.00 uur in 't Woldhuus. Heeft u punten die u met ons wilt bespreken? Belt u dan even met de secretaris: Mariken Ligtvoet 491688.

De verjaardagen

Deze maand hebben wij maar 2 jarigen. Op 18 mei wordt Karst de With 15 jaar. En dan viert Jannet Panneman op 26 mei haar 16^e verjaardag. Allebeide van harte gefeliciteerd en een fijne dag toegewenst.

-5-

Vervolg ervaring 4 daagse van Nijmegen 2006

In 2006 zijn we 's woensdagmorgens om 05:00 weggegaan en konden we ternauwernood een plekje op de camping krijgen. Afgelopen jaar zijn we dinsdagsavonds om 16:30 vertrokken en om 20:30 waren we in Nijmegen. Daar stonden aan beide zijden van de weg, welke aan het Maas-Waal kanaal ligt, al honderden auto's met caravan. Zeker wel meer dan een kilometer lang. Dus maar gewoon achter in de rij aansluiten. Het was die dagen ook al 30 graden of meer. Alle mensen zaten of liepen buiten en er werd toen al heel veel plezier gemaakt.

Als wij naar Nijmegen gaan nemen we geen eten of drinken mee, daar is genoeg te koop. Freerk had nog gebeld of de kantine al open was, dus daar konden we terecht. Hetzelfde barpersoneel was er nog dus konden we even weer bijpraten. Tegen 23:00 kwam Piet binnen. Dit is een gepensioneerde conducteur van de NS uit Groningen en loopt ook al jaren mee. Hij vroeg of we al een volgnummer hadden gekregen voor inschrijving de volgende dag, want er liep iemand bij de caravans langs deze uit te reiken. Dus zijn we maar richting caravan gegaan, wat ongeveer een kwartier lopen was. Onderweg kwamen we iemand tegen met een tas op z'n schouder. "Deel jij nummers uit?" "Ja dat klopt, ik kom er zo meteen aan" "We hebben tot 01:30 gewacht, nog niemand. Ik ben toen gaan slapen en Freerk heeft gewacht. Om 02:00 waren we aan de beurt. Om 05:30 is Freerk naar voren gelopen om ons te laten inschrijven, ik had hem niet gehoord. Om 08:30 werd ik ook wakker en moest, we houden het netjes, nodig uit de broek. Dat valt daar niet mee waar we stonden. Aan de ene kant een hoog hekwerk en aan de andere kant het Maas-Waal kanaal. Het was een kwartiertje lopen naar het dichtstbijzijnde toilet. Met samengeknepen billen maar proberen of je die druk kunt overwinnen. Toch maar af en toe even bij het water kijken of je nog een geschikte losplaats kunt vinden. Maar er zaten veel mensen op hun stoeltje bij het water, dat was dan ook geen optie. Gelukkig droog aangekomen bij de toilets en ze waren ook nog vrij. Géén toiletpapier, dat was maar een bijkomstigheid. Een zakdoek bracht uitkomst. Wel voor éénmalig gebruik natuurlijk. W.c. papier om de neus te snuiten was nog wel in de caravan aanwezig. Na die benauwde momenten Freerk maar proberen te vinden. Dat lukte niet, ook niet telefonisch. Toen maar eerst een kop koffie en een broodje gekocht. Weer op zoek naar Freerk die nu in de rij stond te wachten. Om 10:30 eindelijk aan de beurt. Inmiddels was ik al naar de auto en caravan gelopen en konden we de camping op. We hebben de caravan gewoon op z'n plaats gezet zonder tent en voortent want het was veel te warm. Maar hopen dat het de komende dagen iets minder warm wordt. Eerst maar weer terug naar Kiel en zondag maar weer kijken. Ook die dag was het nog zeer warm en de vooruitzichten bleven hetzelfde, misschien nog wel een paar graden erbij. We zijn er zondag's toch maar heengegaan de tent en de voortent opzetten. Dit heeft ons letterlijk heel wat zweetdruppels gekost en toen het spul eindelijk stond kwamen we tot de ontdekking dat de voorste tentstokken aan de buitenkant van de voortent stonden, knap hé. We hebben toen maar eerst ons vochtverlies weer op peil gebracht, nog even over de camping geslenterd en naar bed. De volgende ochtend met de bus naar start en finish voor inschrijving en omdat het de 90e 4 daagse was kregen we nog een presentje in de vorm van een rugtas met het 4 daagse logo hier op vermeld. Ook krijg je hier iedere keer een tas met allemaal reclamespullen. Omdat het zo warm was zijn we niet zo lang gebleven maar terug gegaan naar de camping. Je kon eigenlijk nergens fatsoenlijk verblijven, in de caravan was het ook bloedheet. In de kantine was het natuurlijk nog wel aangenaam, dus daar hebben we een paar uurtjes gezeten en vroeg naar bed want de wekker staat op 03:45. De volgende ochtend even gedoucht en lekker ontbeten en met de bus naar start en finish. Freerk was al een bus eerder dus die hebben we die ochtend

niet meer gezien. Ik heb die dag met Piet, de kondukteur, gelopen. Dat loopt toch wel mooier maar je moet wel zo'n beetje hetzelfde tempo hebben. Het was s' morgens direkt al warm, maar toen om ca. 10:00 de zon goed doorbrak was het pas ernst. Er kwam steeds een graadje bij en s' middags was het 33-34 graden, géén pretje. Drinken, drinken en drinken. Dat was ook overal voldoende verkrijgbaar, op heel veel plaatsen langs de route hadden de mensen de waterslang buiten liggen en voor de onbevolkte gebieden kon je de flessen daar ook weer vullen. Het was best zwaar maar wel te doen. Regelmatig pauzeren en de beentjes van de grond. In de laatste 5 km. begon voor veel mensen de ellende. De route gaat dan over de dijk langs de Waal. Normaal zou je hier ook een beetje afkoeling verwachten, maar het tegendeel was waar. Het was snik en snikheet. We zagen wel mensen liggen aan de dijk of onderaan het talud, maar daar schenk je verder niet zoveel aandacht aan omdat er ook weer mensen bij stonden en we moesten ook ruimte maken voor een ambulance. Zoveel dichter we bij de Waalbrug kwamen, zoveel harder de sirenes gingen. De ambulance's en politieauto's reden af en aan. Het was echt angstaanjagend. Op de Waalbrug hingen mensen over de reling te kotsen. Dan krijg je pas echt in de gaten hoe erg het was. Het gesprek ging die uren dan ook nergens anders over. Wij waren om 15:30 binnen. Het pasje laten scannen en weer met de bus terug naar de camping, waar we hoorden dat er ook nog een paar doden waren gevallen. Op de T.V. en in de kantine ging het ook nergens anders over. 's Avonds had bijna iedereen bij de tent of caravan de T.V. of radio aan voor het laatste nieuws. Tegen 21:00 kregen we officieel bericht: de 4 daagse is afgelast. Wat een downstemming in één keer onder de campinggasten. Maar de organisatie had een juiste beslissing genomen. Dan hoor je allemaal van die wilde verhalen dat er bepaalde mensen de organisatie willen aanklagen of iemand anders wil z'n geld terug. Dan was er nog een groep die vond dat er te weinig water was te krijgen op de dijk. Dat was flauwekul, er waren in de laatste 5 km. zeker 3 of 4 plaatsen waar je voldoende water kon krijgen. Maar daar moet je dan wel gebruik van maken natuurlijk. Misschien is het ook een beetje onderschatting geweest, we zijn er bijna. Je wordt er vaak genoeg op gewezen, veel drinken. 's Avonds zaten we wat bij elkaar bij de tent of caravan en zelfs de politie kwam nog op de camping om het nieuws om te roepen. Het was allemaal zo onwezenlijk. In de kantine was de sfeer natuurlijk ook niet opperbest. Daar konden ze ook voor ca. 1000 euro aan vlees weggooien zo vertelde iemand van het personeel me. We zijn toen 's avonds maar in ons broeikassie gekropen en morgen maar weer kijken. Toen we 's morgens wakker werden waren er al een helboel mensen aan het inpakken en er waren ook al veel weg. Zelf hadden we besloten om nog een dag te blijven om in het centrum te kijken. Als je daar dan aankomt lijkt het net een spookstad. Langs de Waalkade, waar die dag de tocht langs zou gaan, waren allemaal terrassen en grote podia aan beide zijden van de weg wel honderden meters lang. Daar was werkelijk niemand. Of toch, één van de bewaking. Jammer, jammer. Verderop in het centrum stond nog een band te spelen voor een hand vol mensen. Die hebben daar ook zeker niet veel plezier aan beleefd. Daar hebben we nog een plekje in de schaduw opgezocht en iets gegeten en gedronken. Nog even door het centrum geslenterd een ijsje gekocht en naar het station waar de bus ons weer naar de camping bracht. Daar was alles ook al goed uitgedund. 's Avonds nog maar even een afscheidsborrel genomen met elkaar in onze stamkroeg. Daar was de sfeer ook al bedompt. De volgende dag alles maar ingepakt en weer terug naar Kiel, een illusie armer.

Ondanks de hitte was het wel goed te doen. Met een betere voorbereiding en een natuurlijk iets lager tempo. En die ene blaas, ach die moet je maar voor lief nemen. Ik kan dan ook een ieder die er wel eens heeft over nagedacht aanraden: Meld je aan. Het is een geweldige happening.

Arie Koekkoek

Stichting Dorpsevenementen Kiel-Windeweer

Paasvuur

Veel mensen hebben ook dit jaar weer de weg gevonden naar het Paasvuur.

Voor het derde achtereenvolgende jaar hebben we dit evenement nu georganiseerd. De Paasbult lijkt elk jaar groter te worden.

Op vrijdag 6 en zaterdag 7 april zijn we met de vrijwilligers op pad gegaan om jullie snoeihout op te halen. Of de tuinen zijn hier zo groot of er staat weinig bebossing meer in, want de bult was nog hoger dan vorig jaar!

Door de krachtige wind op 1^e Paasdag konden de leerlingen van groep 8 niet in optocht lopen met de fakkels. Dat was jammer!

Verder was het zeer geslaagd en we willen jullie die zo hard aan het snoeien zijn geweest, maar zeker ook alle vrijwilligers bedanken!

Het bestuur

Kommentaar toelichting Waterschap Hunze en Aa's

In de Koerier van Februari heeft dhr. Kooistra een toelichting gegeven op de noodzaak van eigendomsstroken langs Kioldiep, Molenwijk en Grevelingskanaal. Als medewerker van Hunze en Aa's verkondigt hij uiteraard het officiële standpunt van het waterschap. Hieronder volgt mijn visie.

Op basis van de inmiddels achterhaalde 'Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkolonien' uit 1977 zijn aan het Waterschap Hunze en Aa's stroken tot soms wel 8 m toegewezen. Op onze webpagina www.platformberendbotje.nl kunt U zien hoe dit komt en welke vervelende gevolgen dit voor sommige bewoners heeft.

Het destijds aangevoerde argument dat het waterschap dit maaipad nodig heeft voor onderhoud aan het Kioldiep is achterhaald vanwege technologische ontwikkelingen uit de afgelopen 30 jaar. Onderhoud aan waterwegen kan tegenwoordig vanaf het water worden uitgevoerd. Uit het relaas van Kooistra blijkt dat het waterschap inmiddels geheel nieuwe argumenten hanteert om de onteigening te motiveren. Men wil nu schadeclaims voorkomen. Ik ben van mening dat het onderdeel - onteigening van maaipaden - uit de herinrichtingswet geschrapt had moeten worden, op het moment dat de argumenten m.b.t. onderhoud kwamen te vervallen. Ik heb daarvoor de volgende argumenten:

- De onteigening van maaipaden is niet overal consequent doorgevoerd. Aan de zuidkant van de Molenwijk is tussen de Semslinie en de brug in Annerveenschekanaal niet onteigend. Dit bewijst dat de onteigening kennelijk niet noodzakelijk is en bovendien willekeurig wordt toegepast.
- In het kader van het plan 'Van Turfvaart naar Toervaart' wordt een verbindingskanaal aangelegd tussen het Kioldiep en het zeilmeer bij Langebosch. De kavels aan dit meer liggen hierdoor aan waterwegen die direct in verbinding staan met het Kioldiep en het Grevelingskanaal en bovendien beheerd worden door hetzelfde waterschap. De eigenaren van kavels aan het zeilmeer bij Langebosch worden niet onteigend en hebben de beschoeiingen in eigen beheer. Dit onderstreept opnieuw dat de

-14-

onteigening van maaipaden overbodig is en onderhoud aan beschoeiingen door aanwonenden zelf kennelijk acceptabel is voor het waterschap.

- De deelgebiedscommissie heeft haar werkzaamheden uitermate traag uitgevoerd. Na de invoering van de herinrichtingswet in 1977 heeft het bijna 30 jaar geduurd alvorens de overdracht bij de notaris beschreven is. In de tussenliggende periode hebben allerlei ontwikkelingen plaatsgevonden, die voor aanwonenden zeer vervelende consequenties hebben. Een vlotte uitvoer van de herinrichtingswet had veel discussies kunnen voorkomen.
- In het plan van toedeling heeft de deelgebiedscommissie consequent gekozen voor opties die negatief uitpakken voor aanwonenden. Een logische aanpak zou zijn geweest om de beschoeiing te plaatsen op de oude kavelgrens die in ons geval deels in het Kioldiep ligt. Als deze beschoeiing iets hoger was gemaakt, had men het gat met grond kunnen dichten en was een maaipad van 3 meter voldoende geweest. De grens die men nu op basis van een luchtfoto heeft vastgelegd is volstrekt willekeurig en had evengoed 1 m naar het westen of oosten kunnen liggen (zie luchtfoto op www.platformberendbotje.nl). In plaats van het altijd gecommuniceerde maaipad van 3 m, worden nu stroken met variabele breedte van soms 4 – 8 m onteigend. Door deze ongelukkige werkwijze ontstaan bovendien discussies over de onnodige, extra onteigening van meters kavel in het water en meters talud. Het voorstel om hiervoor een vergoeding van 0 €/m² uit te keren is ronduit beschamend. Inmiddels is men al vanaf December bezig met het aanleggen beschoeiingen, die inmiddels al weer verzakken. Onze tuin ligt al drie maanden overhoop en er is nog steeds niet aangegeven hoe men verder

wil. De Bovenste Klap wordt gesloopt (heeft iemand hiervoor een aanvraag sloopvergunning in de Huis aan Huis krant zien staan?) waardoor de enige toegangsweg naar onze woning absoluut onbereikbaar wordt voor brandweer of ziekenauto. Het wordt tijd dat het waterschap Hunze en Aa's als nieuwe eigenaar van Kieldiep en aanliggende stroken orde op zaken stelt en zijn zaken regelt.

H.J. Meijer

Kiel Windeweer

-15-

Doar bluit mien eerappellaand...

Aflevering 9: Melkveehouderij

Op school leerden we al dat in Groningen vooral akkerbouw werd bedreven en wie heden ten dage om zich heen kijkt beseft dat dit nog steeds het geval is: de akkerbouw drukt inderdaad een groot stempel op onze leefomgeving. Zeker in deze periode van het jaar waarin de landerijen weer volop worden voorbereid voor het nieuwe seizoen kunnen we er absoluut niet omheen. Enorme landbouwvoertuigen maken deel uit van het verkeer, alle op weg om de landerijen te ploegen, te bemesten en in te zaaien. Al deze bedrijvigheid vind ik geweldig, ondanks de overlast die er soms mee gepaard gaat. Het is een aankondiging voor het seizoen met aangename temperaturen, lange avonden en veel buitenlucht.

Het is opmerkelijk dat elk deel van Nederland zo zijn eigen specifieke voorjaarsbeeld heeft. Geboren en getogen op de Noord-Oost Veluwe herken ik wel het uitrijden van mest, maar daar kondigt het voorjaar zich vooral aan door de koeien die weer naar buiten gaan. Voor mijn geestesoog verschijnen roodbonten die vanuit de laatste stadsboerderij naar de gemeenschappelijke weidegronden werden gedreven, een bejaarde veehouder op de fiets ervoor en een erachter. Erg jammer dat dit door noodzakelijke schaalvergroting teloor is gegaan.

Toch zijn ook in onze regionen melkveehouders te vinden, zij het steeds minder. Tijd dus om een bezoek te brengen aan de laatste van ons dorp en te onderzoeken waarom deze regio zo gericht is op de akkerbouw. Samen met Doeke Schrage begeef ik mij naar Jan Tillema die samen met zijn neef Alex Smit een melkveebedrijf runt aan de Dorpsstraat.

Onder het genot van een kop koffie met gevulde koek praten we over het wel en wee in de melkveehouderij. We springen van de hak op de tak maar er ontstaat wel een helder beeld van het vak met al zijn bijzonderheden.

-19-

De klok die zwaar tikkend op de achtergrond aanwezig is, tikt de tijd weg en lijkt daarmee haast symbool te staan voor deze tak van agrarisch vakmanschap.

In de 50er jaren van de vorige eeuw hield vrijwel elke agrariër wel wat vee dat vooral bestemd was voor eigen gebruik, maar dankzij de toepassing van melkbussen was het mogelijk om ook op kleine schaal te leveren aan de melkfabriek. Uiteraard werd er veel in eigen beheer geproduceerd, waaronder kaas, room en karnemelk.

De koeien werden twee keer per dag handmatig gemolken, een bijzonder arbeidsintensief karwei waarbij de melk werd opgevangen in een emmer en vervolgens via een zeef in de melkbus werd gestort. De volle melkbussen werden aan de weg gezet met behulp van een melkkar, waarop zo'n zes bussen geladen konden worden waarna de melkrijder ze ophaalde en lege bussen achterliet voor de volgende melkronde. Met de hondenkar, later paard en wagen en tenslotte de tractor werd de melk afgevoerd naar de melkfabriek in De Groeve. Hoewel we soms het idee hebben dat men vroeger geen oog had voor hygiëne, werd ook toendertijd de melk gecontroleerd. Bij de fabriek werden er monsters genomen ter controle van vetgehalte, eiwit, antibiotica en ziektes. Eens per drie weken was ook de individuele koe aan de beurt. De monsternemer nam daar wat melk af voor nader onderzoek en controleerde de hoeveelheid afgegeven melk door de inhoud van de melkemmer middels een unster te wegen met als doel productie en melkqualiteit vast te stellen. Het beeld van een klein kartonnen kaartje met vilt in het midden schiet mij in gedachten. Een mijner oudooms was monsternemer en ging met dergelijke kaartjes op stap om de melk te monstern.

De omslag naar een de gespecialiseerde veehouderij zette eind jaren zestig in. Door de introductie van de melktank werd het kleinschalig houden van koeien steeds minder rendabel, gezien de grote investering in de koeltank en de toenemende personeelskosten door de noodzakelijke schaalvergroting. Voor veel agrariërs was dit reden om zich te specialiseren en de keuze voor akkerbouw lag voor de hand gezien de grondsoort, de al aanwezige bedrijvigheid en personele aspecten.

-20-

Een akkerbouwbedrijf kan in principe door een persoon worden gerund, voor een melkveebedrijf is dat bijna onmogelijk.

Uiteindelijk werd ook de melkfabriek volledig ingericht voor de zogenaamde Rijdende Melk Ontvangst (RMO) en dit betekende definitief het einde van de melkbus en de kleinschaligheid. Na een korte overgangperiode waarin de melk nog gedeeltelijk in bussen werd aangeleverd en middels een leeg/spoelcombinatie werd verzameld, kon de fabriek de bussen simpelweg niet meer verwerken. De melk werd voortaan afgevoerd naar ACMESA in Assen. De melkbus die zo jarenlang het straatbeeld bepaalde, was niet langer bedrijfsmateriaal. Hem restte slechts een decoratieve en explosieve (carbide) functie.

Ook voor veehouder Tillema begon er veel te veranderen. In 1975 werd een doorloopmelkwagen (die vroeger veel in de weilanden gezien kon worden) aangeschaft en kon een groter arsenaal koeien gemolken worden, het bedrijf begon zich uit te breiden. Eerst werd nog in een weidemelktank gemolken die daarna in de grote koeltank werd overgepompt maar met de komst van de ligboxenstal in 1985 werden de koeien niet langer in de wei gemolken maar op een centrale plek op het bedrijf (het melklokaal) waarbij de melk direct naar de tank werd afgevoerd. Dit betekende ook dat het noodzakelijk was dat alle weidepercelen aan het bedrijf te laten grenzen. De koeien konden zich immers niet zelfstandig via de openbare weg verplaatsen naar de melkmachine.

Ook een ander aspect maakte het minder eenvoudig om een gemengd bedrijf te exploiteren. Door toenemende regelgeving werd het steeds minder eenvoudig om onderling zaken te regelen. Vroeger was het heel gewoon dat producten werden uitgewisseld. Zat de ene agrariër wat ruim in de mest, de ander had wel weer een overschot aan voer en onderling werden zo goede zaken gedaan. Inmiddels is een dergelijke handel echter onmogelijk, over al wat het bedrijf binnenkomt en verlaat dient verantwoording afgelegd te worden.

-21-

Helaas zijn er weinig melkveehouders meer over die hun koeien nog weidegang bieden. Veel bedrijven zijn inmiddels uit bedrijfseconomisch motief overgestapt op een systeem waarbij de koeien 365 dagen per jaar op stal staan en zich zelfstandig laten melken door een melkrobot. Deze robot weet welke koe zich laat melken, registreert de productie en eventuele verontreinigingen. Ook de voerafgifte geschiedt volledig geautomatiseerd en de veehouder is procesmanager geworden en kan op het beeldscherm zijn veestapel in de gaten houden.

Hoe gaat de veehouderij zich ontwikkelen? Het ministerie van LNV schets een drietal scenario's. In het eerste scenario zal het bedrijfseconomisch motief overheersen en de koeien zullen voornamelijk grootschalig op stal gehouden worden. Het tweede scenario laat het technologisch perspectief overheersen en voorspelt dat we in de toekomst melk kunnen produceren zonder tussenkomst van de koe. Het derde scenario richt zich vooral op ecologische motieven. De melkveehouderij is van grote invloed op onze landschappelijke inrichting en dient daarom in stand te blijven. Verdwijnen van deze agrarische tak zal onherroepelijk leiden tot verarming van het zo typisch Nederlandse landschap.

Veel inwoners van de randstad schijnen nu al te denken dat melk uit de fabriek komt. Het is wat mij betreft een teken aan de wand en het bewijst hoever wij af staan van onze oorsprong, daarom lijkt het tweede scenario dat LNV schetst helemaal niet zo vreemd. Maar willen wij dat? Willen we het landschap dat eeuwenlang bepaald werd door koeien opgeven en vervangen door een kunstmatige vorm van natuur?

Ik zou ze nog graag eens zien, die twee oude mannen op hun fiets. Een stuk romantiek is toch teloor
gegaan.

(Met dank aan Jan Tillema en Alex Smit)

Vroege nevel

*De wereld ontwaakt langzaam uit haar sluimer
Een wittig waas van vroege ochtendnevel ligt
over 't groene land alwaar de koeien hun
dagelijkse taak reeds hebben aangevat.*

*Zij grazen van het malse gras en kijken
Zonder blikken of blozen mij brutaalweg aan
Terwijl in hun grote lijven het groene gras
Wordt omgezet tot melkig wit.*

*Zij lijken tijd nog plaats te kennen, zijn
Als het ware tijdloos aanwezig en oneindig
niet vervangbaar door iets dat ik me voor kan stellen
Ach, misschien is ook hier vergissen menselijk.*

Verslag van de Bond van Plattelandsvrouwen "Vrouwen van Nu" afd. Kiel-Windeweer.

Op 21 maart hebben we de heer Friedrich uit Winschoten op onze vergadering gehad. Allereerst kregen wij 24 vragen te beantwoorden. De heer Friedrich liet een dia zien en vertelde hier iets over. Naar aanleiding daarvan konden we de vragen beantwoorden via multiple choice. Zo kom je er achter dat je nog lang niet alles weet van de provincie Groningen.

Daarna werden er dia's vertoond van de vierjaargetijden en werd er rustgevende muziek gedraaid van Vivaldi.

Het was een mooie ontspannende en ook een leerzame avond.

Iemand die zich geroepen voelt om ook eens te komen kijken is van harte welkom op onze vergaderingen.

namens het bestuur.
Albertien Moesker.